

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia ..... 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością

Na podstawie art. 185 ust. 11 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2005 r. w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością (Dz. U. Nr 24, poz. 196 i Nr 266 poz. 2250) wprowadza się następujące zmiany:

1) W Załączniku nr 1 do rozporządzenia WYSOKOŚĆ OPŁAT DLA RADIOKOMUNIKACJI RUCHOMEJ LĄDOWEJ dodaje się pkt 7-10 w brzmieniu:

„7. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania jednym dwuleksowym kanałem radiowym o szerokości 500 kHz w ogólnopolskich sieciach radiokomunikacyjnych pracujących w innych standardach niż wymienione w pkt 5 wynosi 154875 zł , przy czym za prawo do dysponowania jednym kanałem simpleksowym o szerokości 500kHz opłata ta wynosi 50% tej kwoty.

8. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania jednym dwuleksowym kanałem radiowym o szerokości 500 kHz w nieogólnopolskich sieciach radiokomunikacyjnych pracujących w innych standardach niż wymienione w pkt 5 wynosi 125 zł za każdą gminę objętą obszarem wykorzystywania częstotliwości, przy czym za prawo do dysponowania jednym kanałem simpleksowym o szerokości 500 kHz opłata ta wynosi 50% tej kwoty.

9. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym simpleksowym TDD (Time Division Duplex) dla sieci, o których mowa w pkt 7 i 8 wynosi 50 % opłaty rocznej.

10. W przypadku, gdy szerokość kanału radiowego wykorzystywanego w sieciach, o których mowa w pkt 7 i 8, jest inna niż 500 kHz, wysokość opłaty wyznacza się z następującej zależności:

$$OR = \frac{B}{B_0} \times OR(B_0)$$

gdzie:

OR - oznacza wysokość rocznej opłaty za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym dla właściwej szerokości kanału,

B - oznacza właściwą szerokość kanału,

B₀ - oznacza kanał o szerokości 500 kHz,

OR(B₀) - oznacza wysokość opłaty rocznej za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym określoną w pkt 7 lub 8. ”;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 556 oraz z 2008 r. Nr 17, poz. 101.

2) W Załączniku nr 2 do rozporządzenia WYSOKOŚĆ OPŁAT DLA RADIOKOMUNIKACJI STAŁEJ LĄDOWEJ I SATELITARNEJ w dziale III. Systemy służby stałej typu punkt–wiele punktów (PMP), z wyjątkiem stacjonarnych systemów radiowego dostępu abonenckiego:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania 1 MHz widma częstotliwości na obszarze gminy, z zastrzeżeniem pkt 2, wynosi:

a) dla gmin miejskich 125 zł ,

b) dla gmin miejsko – wiejskich 25 zł ,

c) dla gmin wiejskich 10 zł.”,

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wysokość opłaty rocznej za prawo do dysponowania 1 MHz widma częstotliwości na obszarze całego kraju stanowi iloczyn liczby wszystkich gmin i kwoty określonej w pkt 1 lit. b.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest realizacją upoważnienia ustawowego z art. 185 ust. 11 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.), zgodnie z którym Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia wysokość, terminy i sposób uiszczania rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, przez podmioty, które uzyskały prawo do dysponowania częstotliwością oraz prawo do wykorzystywania częstotliwości.

Celem zaproponowanej zmiany w Załączniku nr 1 jest określenie wysokości opłat za prawo do dysponowania częstotliwościami w nowych, szerokopasmowych sieciach ruchomych o strukturze komórkowej, innych niż sieci NMT450, GSM oraz UMTS.

Ogólna zasada naliczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwościami w sieciach tego typu wynika z art. 185 ust. 5 pkt 1 lit b ustawy - Prawo telekomunikacyjne. Przepis ten stanowi, że opłata za prawo do dysponowania jednym dupleksowym kanałem radiowym w publicznej sieci telefonii ruchomej o strukturze komórkowej nie może być wyższa niż 3.000.000 złotych. W Załączniku nr 1 w pkt 5 w tablicy 3 opłata była określona tylko dla czterech enumeratywnie wyliczonych technologii: NMT450i, GSM900 i GSM1800 oraz UMTS. W związku z pojawieniem się nowych technologii, takich jak WiMAX, CDMA450, WIBRO oraz biorąc pod uwagę stały rozwój systemów w sieciach mobilnych, konieczne jest wprowadzenie ogólnej metody naliczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością. W przeciwieństwie do GSM900/1800, NMT450 oraz UMTS, nowe systemy pracują z różną szerokością kanału i jest ona określana przez operatora sieci, tak by zapewnić największą pojemność sieci radiowej.

Proponuje się ustalenie wysokości opłat za częstotliwości wykorzystywanych w tych nowych systemach, z obecną wysokością opłat za pracujące w takiej samej technologii systemy stacjonarne (PMP). Przemawia za tym fakt, że podział systemów na pracujące w służbie stałej i ruchomej staje się umowny i obecne systemy radiowe, określane jako stacjonarne, mogą obsługiwać również klientów ruchomych czy nomadycznych.

Określenie wysokości opłat w przedstawiony powyżej sposób umożliwi zachowanie neutralności technologicznej, co jest zgodne ze strategią Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej i trendami europejskimi w tej dziedzinie oraz umożliwi określanie opłat od nowych, wprowadzanych w przyszłości systemów.

Zgodnie z art. 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 07 marca 2002 r. 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej, przepisy dotyczące opłat powinny odpowiadać ogólnym celom i zasadom działalności regulacyjnej. Państwo Członkowskie ustalając opłaty powinno kierować się celami związanymi z optymalizacją wykorzystywania częstotliwości.

Celem zaproponowanej zmiany w Załączniku nr 2 jest uzależnienie opłat, za prawo do dysponowania częstotliwościami wykorzystywanymi do świadczenia usług dostępu do Internetu, od warunków demograficznych i gospodarczych. Jest to konieczne do przyspieszenia słabego tempa informatyzacji obszarów wiejskich. Obecny system opłat, z uwagi na bardzo małe zróżnicowanie, ogranicza rozwój infrastruktury radiowej na obszarach słabo zaludnionych, ograniczając tym samym również wpływ do budżetu Państwa.

Proponowane regulacje umożliwią zmniejszenie dystansu w dostępie do informacji między obszarami miejskimi i wiejskimi przez zapewnienie każdemu gospodarstwu domowemu dostępu do zasobów Internetu.

Dostęp do sieci internetowej zachęci przedsiębiorców do inwestowania na terenach wiejskich i w małych miasteczkach - szczególnie na terenie Polski wschodniej najbardziej zagrożonej wykluczeniem informatycznym, poza tym otworzy się dla mieszkańców możliwość świadczenia pracy na odległość.

Zasoby częstotliwościowe nie są dobrem materialnym, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej przyznaje prawo do wykorzystywania częstotliwości (uruchomienia nadajnika radiowego) i świadczenia usług łączności na obszarze wybranych gmin. Uwzględniając zasady kompatybilności elektromagnetycznej te same zasoby częstotliwościowe można wykorzystywać na obszarze różnych gmin.

Przyglądając się obecnej strukturze wykorzystania zasobów częstotliwościowych można zauważyć centralizację wykorzystania zasobów w dużych ośrodkach miejskich i praktycznie brak wykorzystania zasobów na obszarach wiejskich. Pożądane byłoby zwiększenie zainteresowania świadczeniem usług drogą radiową na obszarach wiejskich i przyspieszenie tym samym rozwoju tych obszarów.

Potrzeba dokonania zmiany w w/w rozporządzeniu wynika przede wszystkim z konieczności efektywnego gospodarowania zasobami częstotliwości nadzorowanego przez organ regulacyjny jakim jest Prezes UKE, poprzez stworzenie możliwości ekonomicznych wykorzystywania zasobów częstotliwości na terenach mało zurbanizowanych. Art.185 ustawy - Prawo telekomunikacyjne określa maksymalne opłaty roczne dla podmiotów, które uzyskały prawo do dysponowania częstotliwością. Wysokość opłat oraz termin i sposób ich uiszczania określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2005 r. w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością. Kwoty te mają uwzględniać wartość zasobów częstotliwości, koszty prowadzenia gospodarki częstotliwościami, a także gwarantować optymalne wykorzystanie zasobów częstotliwości.

Zebrałe dane pokazują, że na obszarze 39 dużych gmin powyżej 100 tys. mieszkańców wykorzystywane jest niemal 10% wszystkich wydanych rezerwacji częstotliwości. Natomiast na obszarach małych gmin, głównie wiejskich, poniżej 5 000 mieszkańców, które stanowią prawie 25% wszystkich gmin w Polsce, wykorzystywane jest jedynie 4% wszystkich rezerwacji.

Różnice te spowodowane są w dużym stopniu niekorzystnymi uregulowaniami prawnymi zawartymi w zmienianym rozporządzeniu, które w niewystarczającym stopniu uwzględnia uwarunkowania demograficzne oraz gospodarcze poszczególnych regionów.

Skutkuje to zbyt wysokimi opłatami za prawo do dysponowania częstotliwością na terenach mało zaludnionych i hamuje w tym zakresie rozwój lokalnych operatorów. W szczególności dotyczy to zasobów częstotliwościowych, które mogą posłużyć do budowy szerokopasmowego dostępu do sieci Internet na obszarach o niskim stopniu zaludnienia. Według danych zawartych w raporcie UOKiK, udział abonentów sieci bezprzewodowych jest nieproporcjonalnie mały i cechuje się niewystarczającą dynamiką wzrostu. W grudniu 2003 roku wskaźnik ten wynosił 4,3%, a rok później jedynie 5,6% ogółu użytkowników Internetu.

Dodatkowo rynkowa cena zakupu łącza o przepływności 1Mb/s systematycznie maleje, co jest skutkiem regulacji rynku oraz rozwojem technologii. Przepływność, którą można osiągnąć przy wykorzystaniu 1MHz widma elektromagnetycznego jest stała i ograniczona przesłankami fizycznymi. Zwiększenie przepływności w sieciach radiowych realizowane jest poprzez zwiększanie szerokości wykorzystywanego widma, co powoduje zwiększenie opłat za wykorzystywanie częstotliwości.

Obecnie, jak wynika z analiz rynku prowadzonych w Urzędzie Komunikacji Elektronicznej oraz informacji płynących od operatorów, koszty opłat za częstotliwości radiowe stanowią około 20-30% kosztów operacyjnych operatorów. Uniemożliwia to skuteczną konkurencję cenową i powoduje wycofywanie się operatorów z kolejnych obszarów o słabym zaludnieniu, które są dla nich najmniej atrakcyjne. Jest to w sprzeczne z celami regulacyjnymi Prezesa UKE.

Zaproponowane obniżenie wysokości opłat ma na celu ułatwienie lokalnym operatorom, działającym na obszarze małych gmin, wspieranie rozwoju regionalnego poprzez rozwijanie sieci radiotelekomunikacyjnych. Ułatwią one ludności zamieszkałej na obszarach wiejskich dostęp do usług telekomunikacyjnych, co koresponduje ze strategią rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce.

Dotarciu do lokalnego węzła sieci bądź dużego abonenta służy transmisja radiowa punkt-wiele punktów (PMP) w zakresach 3,4-3,6 GHz i 3,6-3,8 GHz. Taki sposób budowy sieci szerokopasmowej na terenach słabo zurbanizowanych jest konieczny, gdyż budowa tam infrastruktury liniowej jest wysoce nieopłacalna, do tego stopnia, że dotychczas nie była ona przedmiotem zainteresowania operatorów telekomunikacyjnych, którzy nie dysponują wystarczającymi środkami dla podjęcia konkurencji w zakresie budowy własnej infrastruktury liniowej na terenach słabo zurbanizowanych. Zważywszy, iż do podstawowych celów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne należy stworzenie warunków dla wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, istotnym warunkiem zapewnienia konkurencji na terenach cyfrowo wykluczonych może być zmniejszenie wpływu wysokości opłat administracyjnych na budowę nowoczesnej i konkurencyjnej infrastruktury dostępu radiowego. Redukcja wysokości tych opłat znacząco wpłynie na zasadność prowadzenia inwestycji przez tzw. alternatywnych operatorów telekomunikacyjnych, którzy nie posiadają obecnie infrastruktury na terenach słabo zurbanizowanych oraz przez samorządy. W ten sposób cele określone w wymienionej ustawie będą faktycznie realizowane i nie pozostaną tylko w sferze abstrakcyjnych norm prawnych.

Wpływ wysokości opłat za wykorzystywanie częstotliwości radiowych na rozmiar inwestycji podejmowanych przez operatorów alternatywnych na terenach słabiej zurbanizowanych najlepiej przedstawia znikomy rozwój sieci dostępu radiowego budowanych na takich terenach. Pomimo upływu kilku lat od rozstrzygnięcia postępowań przetargowych, będących podstawą przydzielenia częstotliwości radiowych z zakresów 3,4-3,6 GHz i 3,6-3,8 GHz, inwestycje na tych terenach nie są prowadzone w wystarczającym stopniu ponieważ są po prostu nieopłacalne i stąd korzyści, jakie miały płynąć z zagospodarowania tych częstotliwości radiowych, zostały utracone.

W propozycji przyjęto, że obecna wysokość opłaty za pasmo radiowe w miastach jest odpowiednia. Świadczy o tym zainteresowanie w tych regionach uzyskaniem rezerwacji częstotliwości przez wielu operatorów telekomunikacyjnych.

Ekonomiczna zasadność budowy infrastruktury telekomunikacyjnej wymaga istnienia określonego rynku (przychody) i konieczności poniesienia odpowiednich do tego rynku nakładów, a następnie kosztów utrzymania i rozwoju tej infrastruktury. Jako podstawę określenia wielkości rynku zazwyczaj przyjmuje się liczbę gospodarstw domowych na analizowanym obszarze. Przyjmuje się, że do tej liczby bezpośrednio proporcjonalne są prognozowane przychody. Określona wielkość rynku przekłada się niemalże proporcjonalnie na prognozowane nakłady i koszty. Dotychczasowa opłata za częstotliwości radiowe, która zależna jest od liczby gmin na analizowanym obszarze nie uwzględnia tego przełożenia. W efekcie opłata za częstotliwości radiowe w przeliczeniu na jedno gospodarstwo domowe jest tym wyższa, im mniejsze jest zaludnienie gminy.

Z wyników spisu powszechnego z 2002 roku wynika, że średnio w gminie miejskiej jest na terenie Polski ok. 26 tys. gospodarstw domowych. W gminach miejsko-wiejskich jest średnio ok. 4,6 tys. gospodarstw domowych, a w gminach wiejskich – ok. 2 tys. Należy zwrócić uwagę na ogromne różnice między tymi liczbami, które przekładają się w analizie opłacalności inwestycji na znaczące koszty pasma radiowego przypadającego na gospodarstwo domowe w miejscach, gdzie potencjalni klienci mają najmniejszą zdolność nabywczą, tj. na terenach słabo zurbanizowanych gmin wiejskich.

Zaobserwowane dysproporcje powodują, że rozwój infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu na terenach słabo rozwiniętych napotyka na dodatkowe przeszkody w postaci niesprawiedliwego sposobu ustalania opłat za wykorzystanie częstotliwości radiowych.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

I. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Podmiotami, na które oddziałuje rozporządzenie są przedsiębiorcy telekomunikacyjni świadczący usługi telekomunikacyjne oraz organ administracji rządowej sprawujący kontrolę nad gospodarką w zakresie zasobów częstotliwości i wymaganiami dotyczącymi kompatybilności elektromagnetycznej, tj. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

II. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury oraz przesłany do zainteresowanych izb zrzeszających operatorów telekomunikacyjnych.

Wyniki konsultacji społecznych zostaną podane po ich zakończeniu.

III. Wpływ projektu rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety samorządu terytorialnego

Wg szacunków Urzędu Komunikacji Elektronicznej zmiana wysokości opłat nie przyniesie zauważalnego zmniejszenia wpływów do budżetu państwa. Będzie to spowodowane z jednej strony zmniejszeniem wpływów z opłat po ich obniżeniu, a z drugiej – spodziewanym zwiększeniem rozbudowy radiowych sieci telekomunikacyjnych

IV. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia przyniesie wymierne korzyści społeczne i gospodarcze. Zaproponowane obniżenie wysokości opłat ułatwi lokalnym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, działającym na obszarze małych gmin, wspieranie rozwoju regionalnego poprzez rozwijanie sieci radiotelekomunikacyjnych. Ułatwią one ludności zamieszkałej na obszarach wiejskich dostęp do usług telekomunikacyjnych, co koresponduje ze strategią rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Redukcja wysokości tych opłat znacząco wpłynie na zasadność prowadzenia inwestycji przez tzw. alternatywnych operatorów telekomunikacyjnych, którzy nie posiadają obecnie infrastruktury na terenach słabo zurbanizowanych oraz przez samorządy. Dostęp do sieci internetowej zachęci przedsiębiorców do inwestowania na terenach wiejskich i w małych miasteczkach - szczególnie na terenie Polski wschodniej najbardziej zagrożonej wykluczeniem informatycznym, poza tym otworzy się dla mieszkańców możliwość świadczenia pracy na odległość.

Także wprowadzenie nowych standardów w sieciach radiokomunikacyjnych będzie miało wpływ na rynek pracy przez stworzenie nowych miejsc pracy.

V. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki, poprzez zwiększenie konkurencyjności w świadczonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych usługach dostępu do Internetu.

VI. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Podobny wpływ jak w przypadku gospodarki będzie miało wejście w życie rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny tam gdzie przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą prowadzić swoją działalność. Proponowane regulacje umożliwią zmniejszenie dystansu w dostępie do informacji między obszarami miejskimi i wiejskimi przez stworzenie warunków do zapewnienia każdemu gospodarstwu domowemu dostępu do zasobów Internetu.

